

Asia: VN/23400/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä työvoimapalveluiden uudelleen järjestämiseen liittyvien lakien, valmiuslain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

1. Järjestämisvastuun siirtoon liittyvät muutokset

a) Näkemyksenne asiakastietojen käsittelyä, käyttöoikeuksia, tiedonsaantioikeuksia sekä työvoimaviranomaisen hankkimia lisäosia koskevan sääntelyn täsmentämisestä

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta: 112 §, 114 §, 120 §, 120 a § ja 125 §,

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta: 14 §,

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta):

-

b) Näkemyksenne siirtävistä sopimuksista sekä tuki- ja korvauspäätöksistä

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta 10 ja 11 §):

-

c) Näkemyksenne valtiolta kuntaan siirtynyttä henkilöstöä koskevaan muutosehdotukseen

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta 6 §):

-

d) Näkemyksenne muista järjestämisvastuun siirtoon liittyvistä ehdotuksista:

-

2. Työnhakijan palveluprosessiin ehdotettavat muutokset

Näkemyksenne työnhakijan palveluprosessiin ehdotettavista muutoksista

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta 32 §, 33 §, 44 - 47§ ja vastaavat muutokset laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta 2 luvun 6 §, 3 luvun 3 - 6 §):

Kehitysvammaiset työnhakijat ovat valtaosin työkyvyttömyysetuuden saajia, jolloin työhakuvelvollisuus ja sen noudattamatta jättämisestä mahdollisesti koituva sanktio eli työttömyysturvan maksamisen keskeyttäminen määrääjäksi eivät varsinaisesti vaikuta heidän tilanteeseensa. Jos kuitenkin kehitysvammaisen henkilö on oikeutettu työttömyysturvaan, työhakuvelvollisuus yhdistettynä ehdotetulla tavalla järjestettyihin työnhakukeskusteluihin luultavasti aktivoi ja tukee kehitysvammaista henkilöä työhaussa samalla tavalla kuin muitakin työnhakijoita.

Työnhakukeskustelujen järjestämisessä lisäys ”työ- ja elinkeinotoimisto järjestää työnhakijan palvelutarve ja olosuhteet huomioon ottaen tarkoituksenmukaisimmalla tavalla” on työvoimaviranomaisen työtä helpottava esimerkiksi työkyvyttömyyseläkkeellä olevan kehitysvammaisen työnhakijan tapauksessa, jossa yleensä asiakasprosessin vastuuhenkilönä on henkilölle nimetty työhönvalmentaja. Työnhakukeskusteluja voi silti olla hyvä järjestää esimerkiksi ehdotetulla tavalla myös kehitysvammaiselle työnhakijalle.

Kehitysvammaliitto pitää myönteisenä, että työhakuvelvoitetta kevennetään, mutta on huolissaan runsaasti tukea tarvitsevien tilanteesta ja mahdollisuuksista saada riittävästi kuntoutusta ja palveluja tuekseen. Näkemyksemme mukaan kohderyhmän ohjaaminen lakisääteiseen monialaisen tuen palvelujen piiriin ei ole riittävä, vaan tarvitaan vahvempaa lakitasoista velvoittavuutta tuen järjestämiseen subjektiivisena oikeutena.

Esitämme lisättäväksi työvoimapalveluiden mahdollisuutta järjestää monialaista palvelua hyödyntämällä myös kolmannen sektorin palveluja vaikeassa työllisyystilanteessa oleville. Kehitysvammaliitto esittää suuren huolen kolmannen sektorin palveluihin kohdistuvista hallitusohjelman leikkauksista. Kolmannen sektorin toteuttama tuki vaikeassa elämäntilanteessa oleville on kunnille kustannustehokas ja toimiva palvelu, joka täydentää omaa palvelutuotantoa.

Kehitysvammaliitto korostaa, että työnhakukeskusteluissa on tärkeää hyödyntää tarvittaessa selkokieltä ja muita ymmärtämistä tukevia menetelmiä sekä työllistymiseen liittyviä materiaaleja, joita on kehitetty järjestöissä. Lisätietoa saa Kehitysvammaliiton Selkokeskuksesta www.selkokeskus.fi sekä kehitysvammaisuuden Vernerinet-tietopankin työ-sivulta <https://verneri.net/yleis/tyo>

3. Muut ehdotettavat muutokset

a) Näkemyksenne työttömyysturvalakiin sisältyvistä muutoksista:

-

b) Muut mahdolliset näkemyksenne esitysluonnoksesta:

-

Rieppo Susanna
Kehitysvammaliitto